

Politiska ideologier

Ideologi

- En ideologi är ett sammanhängande system av politiska idéer, som försöker besvara politikens grundläggande fråga: hur kan vi skapa ett så rättvist samhälle som möjligt?
- En ideologi kan beskrivas som ett försök att förklara världen och en beskrivning av hur man vill förändra den

Källa: Eriksson, Johan, *Samspel - Samhällskunskap A* (2009), Bonnier Utbildning AB, Stockholm

Karlsson, Lars-Olof, *Arena 123* (2011), Gleerups Utbildning Ab, Malmö

De stora ideologierna

- Konservatism - förändring med eftertanke
- Liberalism - friheten framför allt
- Socialism - solidaritet mellan medborgarna

Konservatism

- “Conservare” (latin) = bevara eller bibehålla
- Långsamma förändringar, respekt för traditioner, kärnfamiljen i centrum
- Konservativa politiker brukar slå vakt om sitt lands ursprungliga kultur, religion och moral

Liberalism

- Liber (latin)= fri
- Utgår från den enskilda individen och hennes valfrihet
- Varje människa bör vara fri att agera/bete sig som hon vill så länge som det inte skadar andra personer
- Individuell frihet, fri marknad, klasskillnader kan accepteras

Socialism

- Socius (latin) = kamrat
- Socialismen betonar att människorna är sociala varelser, som inte klarar sig utan hjälp från andra
- Gemensamma lösningar, solidaritet och social och ekonomisk jämlikhet

Två socialistiska inriktningar

- Kommunism - revolution, folket äger allt (t. ex. naturresurser och fabriker)
- Socialdemokrati - reformer, accepterar individuellt ägande

Synen på ekonomin

- Socialismen ville ursprungligen att allt ägande skulle vara gemensamt och planerat av politikerna, Denna typ av ekonomiskt system kallas för **planeekonomi**
- Liberalerna förknippas istället med den fria **marknadsekonomin**, där köpare och säljare kan sköta sina affärer utan inblandning av staten

Ideologier i en ny tid

Den nya ideologierna är inte födda ur klasskampen. De är istället utformade av aktuella frågor i vår tid som exempelvis jämställdhet, miljö och globalisering.

- Feminism (orättvisor mellan män och kvinnor)
- Ekologism (globalt perspektiv)
- Religiösa ideologier (ex. islamism, fundamentalism och den kristna högern)
- Nationalism (med inspiration från fascism och nazism)

Höger och vänster i svensk partipolitik

Sveriges partier är indelade i två block: vänster och höger. Solidaritet till vänster, grön politik och frihet till höger

Vänsterpolitik

- Stor offentlig sektor
- Trygghet för alla
- Jämlikhet och solidaritet
- Omfördelning

Högerpolitik

- Minskad offentlig sektor
- Privatiseringar
- Sänkt skatt
- Valfrihet

